IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Spraw Zagranicznych**
(nr 33)
z dnia 19 stycznia 2021 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Spraw Zagranicznych (nr 33)

19 stycznia 2021 r.

Komisja Spraw Zagranicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Marka Kuchcińskiego (PiS)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– zaopiniowanie kandydata na stanowisko ambasadora RP pana Macieja Pisarskiego;

– rozpatrzenie planu pracy Komisji na okres od 1 stycznia do 31 lipca 2021 r.

W posiedzeniu udział wzięli: **Marcin Przydacz** podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami oraz **Maciej Pisarski** kandydat na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego RP w Islamskiej Republice Pakistanu.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Marcin Chorzewski** i **Artur Kucharski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych. Witam panie i panów posłów oraz przedstawicieli zaproszonych gości. Witam pana ministra Marcina Przydacza, podsekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Witam także kandydata na stanowisko ambasadora Rzeczypospolitej Polskiej, pana Macieja Pisarskiego i pozostałych przybyłych na spotkanie gości.

Informuję, że posiedzenie zostało zwołane przez marszałek Sejmu na podstawie art. 198j ust. 2 regulaminu Sejmu i będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumienie na odległość. Linki oraz potrzebne informacje do zabierania głosu otrzymali państwo posłowie w poczcie elektronicznej. Przypominam, że posłowie członkowie Komisji obecni na sali obrad Komisji głosują przy użyciu urządzenia do głosowania za pomocą legitymacji poselskiej. Proszę się zalogować. Posłowie biorący udział zdalnie głosują za pomocą iPadów.

Proszę państwa, w tej chwili sprawdzimy kworum w komisji. Czy mamy kworum? Proszę wszystkich członków o zalogowanie się do systemu do głosowania i naciśnięcie dowolnego przycisku: za, przeciw lub wstrzymuję się, w celu potwierdzenia obecności. Dziękuję.

Informuję, że w posiedzeniu udział bierze 24 posłów, a więc mamy kworum.

Porządek dzienny wszyscy państwo otrzymali. Przypomnę, punkt pierwszy – zaopiniowanie kandydata na stanowiska ambasadora Rzeczypospolitej Polskiej, pana Macieja Pisarskiego; punkt drugi – rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji na okres od 1 stycznia do 31 lipca 2021 r.; punkt trzeci – sprawy bieżące.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu pierwszego porządku dziennego. Przypominam, że opiniowanie kandydatów na ambasadorów przez Komisję Spraw Zagranicznych nie wynika z przepisów prawa, lecz z tradycji. Zgodnie z nią posiedzenie ma charakter jawny. Zapis posiedzenia jest dostępny na stronie internetowej Komisji. W Internecie dostępna jest także transmisja wideo z naszego posiedzenia.

Proszę pana ministra o przedstawienie kandydatury pana Macieja Pisarskiego na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego Rzeczypospolitej Polskiej w Islamskiej Republice Pakistanu.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Marcin Przydacz:

Bardzo dziękuję, panie marszałku. Wysoka Komisjo, chciałbym zaproponować kandydaturę pana Macieja Pisarskiego na stanowisko ambasadora Rzeczypospolitej Polskiej w Islamskiej Republice Pakistanu.

Pan Maciej Pisarski wstąpił do służby zagranicznej w kwietniu 1998 r. po ukończeniu studiów historycznych na Uniwersytecie Warszawskim i nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej. Większą część swojej drogi zawodowej poświęcił rozwojowi stosunków polsko-amerykańskich, zdobywając doświadczenie dyplomatyczne, począwszy od eksperta w centrali MSZ i ambasadzie RP w Waszyngtonie, po funkcję zastępcy szefa placówki w Waszyngtonie, w tym dwukrotnie także jako chargé d'affaires w Stanach Zjednoczonych.

Drugim torem pracy zawodowej pana Pisarskiego są kwestie związane ze strategią polityki zagranicznej. Dwukrotnie kierował komórką zajmującą się tą problematyką w MSZ, od 3 lat sprawuje stanowisko dyrektora Departamentu Strategii Polityki Zagranicznej. Zawodowy profil pana dyrektora uzupełnia pełnienie funkcji pełnomocnika ministra do spraw kontaktów z diasporą żydowską oraz przewodniczącego polskiej delegacji w Międzynarodowym Sojuszu Pamięci na Rzecz Holokaustu.

Chociaż gros doświadczenia zawodowego pana Pisarskiego przypada na relacje polsko-amerykańskie, to zwłaszcza ostatni okres pracy, w którym zajmował się problemami stosunków międzynarodowych w wymiarze globalnym – takim horyzontalnym, przekrojowym, obejmującym także zagadnienia azjatyckie – czyni go dyplomatą przygotowanym do podjęcia nowych wyzwań na nowym kierunku polityki zagranicznej. Posiada on zdolność formułowania celów i ich realizacji w środowisku międzynarodowym, a także doświadczenie na stanowiskach kierowniczych, dlatego też uprzejmie rekomenduję Wysokiej Komisji przyjęcie kandydatury pana Macieja Pisarskiego na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego Rzeczypospolitej Polskiej w Islamskiej Republice w Pakistanie.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję panu ministrowi. W tej chwili poproszę pana Macieja Pisarskiego jako kandydata na ambasadora o zaprezentowanie swojej koncepcji pracy na placówce.

Kandydat na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego RP w Islamskiej Republice Pakistanu Maciej Pisarski:

Bardzo dziękuję, panie marszałku. Bardzo dziękuję, panie ministrze, za przedstawienie mojej kandydatury . Panie posłanki, panowie posłowie, możliwość przedstawienia koncepcji pracy na stanowisku ambasadora Rzeczypospolitej Polskiej w Islamabadzie jest dla mnie wielkim zaszczytem. W prezentacji przed Wysoką Komisją chciałbym przedstawić swoje cele oraz narzędzia, jakimi zamierzam te cele realizować, a także prosić państwa o przychylność.

Islamska Republika Pakistanu jest piątym pod względem ludności krajem na świecie, położonym w newralgicznym regionie. Pomimo stosunkowo krótkiego czasu istnienia w obecnej formie państwowej, to kraj o jednej z najstarszych cywilizacji, o niezwykłych osiągnięciach w dziedzinie sztuki, literatury i architektury. Pakistańczycy stanowią młode i dynamiczne społeczeństwo, o wielkim talencie i perspektywach rozwoju. Niestety w światowych mediach rzadko słyszymy o tych pozytywnych aspektach pakistańskiej rzeczywistości. Kraj ten pojawia się głównie w kontekście zagrożeń terrorystycznych i napięć w stosunkach z niektórymi sąsiadami. To smutny aspekt, którego istnienia nie można zaprzeczać. Jednakże nie powinien on dominować całego obrazu, a tym bardziej przesłaniać perspektyw i szans rozwoju współpracy.

Postęp w zakresie bezpieczeństwa i politycznej stabilizacji osiągnięty w ostatnich latach w Pakistanie jest godny nie tylko dostrzeżenia, lecz także uznania go za przesłankę do pogłębienia stosunków z tym ważnym dla nas partnerem. Analizując mapę polskich interesów oraz rolę Pakistanu w światowej gospodarce i kształtującym się globalnym układzie sił, wskazałbym na trzy zasadnicze cele mojej misji. Są nimi: rozwój współpracy gospodarczej, promocja wizerunku Polski, zwiększenie bezpieczeństwa i roli Polski jako aktywnego podmiotu w Azji. Mam świadomość, że polityka zagraniczna jako

system naczyń połączonych wymaga starannego wyważenia priorytetów oraz że moja misja będzie tylko cząstką realizowanych przez polską dyplomację zadań. Postaram się jednak wnieść swój wkład w ich realizację, budując na osiągnięciach i doświadczeniach moich poprzedników, którym chciałbym z tego miejsca wyrazić swoje uznanie.

Zatem, cele: w zakresie stosunków dwustronnych moim priorytetem będzie rozwój współpracy gospodarczej. Pakistan to potencjalnie duży, ale dość złożony rynek, borykający się z wieloma systemowymi wyznaniami, o specyficznym środowisku regulacyjnym. Ze względów demograficznych – 64% społeczeństwa jest poniżej 30. roku życia – pozyskiwanie kapitału na projekty modernizacyjne jest priorytetem władz tego kraju. Istotnym elementem pakistańskiej strategii gospodarczej jest utrzymanie preferencyjnego dostępu do rynku europejskiego.

Taki profil gospodarki pakistańskiej powoduje, że dwustronne obroty handlowe charakteryzują się deficytem dla Polski. Przed COVID-em, przed pandemią ten deficyt był na poziomie 325 mln przy ogólnej sumie obrotów handlowych wynoszącej około 550 mln USD. Nie znaczy to jednak, że rynek pakistański nie stwarza możliwości rozwoju polskim przedsiębiorcom. Dotyczy to głównie współpracy w zakresie przemysłu obronnego i inwestycji na rynku surowców energetycznych. Dyplomatyczne wsparcie tych przedsięwzięć uważam za swoje kluczowe zadanie. I tak, wspieranie udziału Polskiej Grupy Zbrojeniowej i innych przedsiębiorstw w zaopatrzeniu i modernizacji sił zbrojnych Pakistanu, po drugie, wspieranie grupy Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo w działalności na rynku pakistańskim. Spółka wydobywa gazy ziemne ze złóż w prowincji Sindh i aktywnie poszukuje możliwości pozyskania nowych projektów. Inwestycje PGNiG odgrywają ważną rolę w internacjonalizacji działalności tego ważnego, polskiego przedsiębiorstwa.

Następnie, poszukiwanie innych obszarów wzrostu polskiego eksportu, np. artykułów rolno-spożywczych, w tym świeżych owoców i warzyw. Współpraca w branży odnawialnych źródeł energii, przemysłu farmakologiczno-kosmetycznego, w sektorze technologicznym i transportowym może okazać się bardzo perspektywiczna. Zamierzam kontynuować współpracę z Krajową Izbą Gospodarczą i stowarzyszonymi w niej związkami producentów polskich.

Drugim priorytetem będzie promocja wizerunku Polski. Od strony narracji chciałbym ją realizować poprzez promocję wartości wolności i solidarności. Polskę i Pakistan, państwa o średnim potencjale, łączy silne przywiązanie do niepodległości i suwerenności w środowisku zdominowanym przez wielkie mocarstwa. Wolność zestawić należy z solidarnością, która odnosi się do współdziałania na rzecz uniwersalnych dóbr publicznych, takich jak pokój, stabilizacja i poszanowanie praw człowieka.

Moim celem będzie propagowanie dalszej wiedzy o wkładzie Polaków w powstanie państwa pakistańskiego, a także o losach grupy polskich żołnierzy, którzy wzięli udział w tworzeniu pakistańskich sił zbrojnych, na czele z Władysławem Turowiczem, który doszedł do rangi generała w służbie pakistańskich sił lotniczych. W tym samym nurcie znajduje się także pamięć o opiece, jaką Polacy, którzy zostali ewakuowani ze Związku Sowieckiego wraz z armią Andersa, uzyskali na terenach dzisiejszego Pakistanu.

Chciałbym podjąć działania w zakresie promocji nauki i szkolnictwa wyższego oraz promocji oferty studiów polskich. Rozeznam możliwości nawiązania kontaktu w zakresie dialogu międzyreligijnego oraz promocji praw człowieka w duchu wzajemnej tolerancji i w szacunku dla praw chrześcijan. Będę dążył do nawiązania kontaktów środowisk eksperckich zajmujących się problematyką międzynarodową. Chciałbym także skupić się na dzieleniu się doświadczeniami w zakresie transformacji gospodarczej i przystosowaniu wybranych branż przemysłu do wymogów współczesnej gospodarki. Chciałbym również promować osiągnięcia polskich himalaistów, którzy zdobywają szczyty w pakistańskich częściach Karakorum i Himalajów.

Trzecim priorytetem będą szerokorozumiane interesy bezpieczeństwa Polski i strategiczne kwestie polityki międzynarodowej w kontekście wzmocnienia pokoju i stabilizacji w Azji. Ze względu na swoje położenie geopolityczne Pakistan jest aktywnym aktorem wielu procesów, które bądź to bezpośrednio bądź pośrednio wpływają na bezpieczeństwo Polski i nasza rolę w środowisku międzynarodowym. Analizę tych zjawisk w odniesieniu

do interesu państwa uznaję za ważne zadanie. Wyróżniłbym następujące główne obszary. Bezpośrednie przełożenie na interesy bezpieczeństwa Polski ma sytuacja w Afganistanie, a Pakistan jest i pozostanie ważnym czynnikiem wpływającym na proces stabilizacji w tym kraju. Przypomnę, że w Afganistanie znajdują się polscy żołnierze będący częścią misji NATO.

Rola Pakistanu w kwestiach związanych z bezpieczeństwem i nieproliferacją broni jądrowej to kolejne ważne zagadnienie. Historycznie złożone stosunki z Indiami stanowią potencjalne źródło niestabilności w rejonie Azji Południowej. Stosunki z Chinami, ze Stanami Zjednoczonymi i z Rosją należą do szczególnych obszarów pakistańskiej polityki zagranicznej, ważnych z punktu widzenia polskich interesów. Wreszcie relacje z krajami Zatoki Perskiej i Arabią Saudyjską, Iranem, Turcją, bliskie sąsiedztwo z Azją Centralną i oczywiście stosunki z Unią Europejską, która jest największym odbiorcą pakistańskiego eksportu, największym partnerem handlowym Pakistanu i partnerem w zakresie pomocy rozwojowej. Ważna jest tutaj także analiza trendów i kwestii związanych z polityką migracyjną.

Jakimi narzędziami chciałbym te cele realizować? Po pierwsze, poprzez pogłębienie dialogu politycznego i dalszą rozbudowę kontaktów z administracją federalną i prowincjonalną Pakistanu, w tym realizację wizyt wysokiego szczebla, rządowych i parlamentarnych, a zwłaszcza przewodniczącego senatu pakistańskiego w Polsce. Dyplomacja parlamentarna to obiecujący aspekt relacji dwustronnych. Zamierzam rozeznać możliwości intensyfikacji kontaktów w tym zakresie.

Po drugie, rozwój kontaktów przedstawicieli resortu obrony narodowej i sił zbrojnych oraz kontakty z ministerstwem produkcji obronnej Pakistanu.

Wreszcie, konsultacje ministrów spraw zagranicznych, które stanowią regularną platformę dialogu politycznego. Ważnym elementem będzie także rozbudowa bazy prawno-traktatowej, a zwłaszcza dążenie do sfinalizowania i podpisania wynegocjowanych umów, w tym umowy o zniesieniu wiz dla posiadaczy paszportów dyplomatycznych, wzajemnej ochronie informacji niejawnych, porozumienia pomiędzy Ministerstwem Obrony Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej a Ministerstwem Produkcji Obrony Pakistanu o współpracy wojskowej i technicznej w sferze produkcji obronnej.

Szanowne panie posłanki i panowie posłowie, dobre stosunki z Pakistanem wpisują się w strategiczne cele polskiej polityki zagranicznej w zakresie tworzenia jak najlepszych warunków rozwoju gospodarczego, promocji wizerunku Polski jako aktywnego i odpowiedzialnego aktora na scenie międzynarodowej oraz poprawy bezpieczeństwa Polski. Przenoszenie się ciężaru polityki globalnej do Azji jest zjawiskiem powszechnie opisywanym przez ekspertów. Stawia to przed polską polityką zagraniczną nowe wyzwania na tym kontynencie. Stosunki z Pakistanem będą nabierać znaczenia, nie tylko w kontekście relacji z innymi podmiotami w regionie, lecz także jako z samodzielnym partnerem i podmiotem polityki międzynarodowej. To oczywiście proces ciągły i długotrwały, ale o ile uzyskam poparcie Wysokiej Komisji, chciałbym wnieść swój wkład w jego rozwój.

Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję bardzo.

Chciałbym zapytać państwa posłów, czy ktoś chciałby zadać pytania. Pan poseł Kamiński i pan poseł przewodniczący Zalewski, proszę bardzo. Później pan poseł Siekierski.

Poseł Krystian Kamiński (Konfederacja):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, cieszę się, że pan zaznaczył, iż centrum gospodarcze świata przesuwa się zdecydowanie z Atlantyku na Pacyfik, a właściwie do Azji Południowo-Wschodniej. Mam wrażenie, że za rzadko jest to formułowane w naszej polityce. W związku z tym dwa pytania do pana wynikające z istoty tego regionu.

Jak wiemy, Pakistan został, zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej, objęty preferencyjnym statusem partnera handlowego, GSP+, pozwalającym na bezcłowy eksport wielu towarów do Unii Europejskiej, mimo że sam utrzymuje politykę protekcjonistyczną. Chciałbym zapytać, jak do tego doszło, czy uważa pan ten stan za korzystny dla pol-

skiej gospodarki, chociażby w kontekście ujemnego salda, jakie Polska odnotowuje od lat w relacjach z tym państwem, o czym sam zresztą pan mówił.

Drugi temat, o którym jest zawsze głośno i który się prawdopodobnie nigdy nie skończy, czyli relacje Pakistanu z Indiami. Nie można ich określić inaczej niż stan zimnowojenny. Spór o region Kaszmiru, dodatkowo zaostrzony przez anulowanie autonomii tego regionu przez władze Indii w 2019 r., jest przyczyną nie tylko konfliktu politycznego i wymiany ciosów przez niepaństwowe ugrupowania zbrojne. Nie jest tajemnicą, że działają one przy biernym przyzwoleniu czynników oficjalnych.

Jak, pana zdaniem, powinna podejść do tego konfliktu polska dyplomacja? Musimy pamiętać, że oba państwa są mocarstwami nuklearnymi i mają możliwość rozwiązania tego konfliktu w inny sposób, do czego, miejmy nadzieję, nigdy nie dojdzie. Jak przy takiej napiętej sytuacji dbać o polskie interesy i pokój w tym regionie, żeby nie doszło do dalszej eskalacji? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję. Jeszcze mamy dwóch panów posłów zgłoszonych, pan przewodniczący Paweł Zalewski, później pan poseł Czesław Siekierski.

Poseł Paweł Zalewski (KO):

Dziękuję, panie marszałku, panie dyrektorze. Dziękuję za prezentację. Chciałem zapytać pana, jak pan i MSZ ocenia możliwość zmiany polityki amerykańskiej w kontekście zmiany w Waszyngtonie, wyboru prezydenta Bidena i jakie z tego wnioski ewentualnie płyną dla Polski i dla pana misji w Pakistanie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję, pan poseł Czesław Siekierski.

Poseł Czesław Siekierski (KP):

Po pierwsze, jeśli chodzi o problem relacji Pakistan – Unia Europejska, które kraje jaką mają pozycje w tych relacjach? Jakie jest miejsce Polski w tej sytuacji?

Po drugie, mówił pan dyrektor o możliwościach wymiany handlowej w obszarze inwestycji energetycznych, także wymiany w obszarze wojskowym. Chciałbym dopytać o sprawy żywnościowe. Przewodniczyłem komisji rolnictwa w Parlamencie Europejskim przez wiele lat i interesuje mnie, jakie są możliwości, bo mamy poważną konkurencję w całej UE w tym obszarze.

Interesuje mnie także problem migracji, przepływ między Polską a Pakistanem. Jaką mamy infrastrukturę współpracy, jeśli chodzi o izby handlowe? Wiele w naszych relacjach handlowych zależy od tej budowanej infrastruktury, którą tworzy się latami. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję bardzo panu posłowi. Więcej zgłoszeń nie widzę, więc poproszę pana kandydata Macieja Pisarskiego o udzielenie odpowiedzi.

Kandydat na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego RP w Islamskiej Republice Pakistanu Maciej Pisarski:

Bardzo dziękuję, panie marszałku, bardzo dziękuję panom posłom za ciekawe pytania.

Pan poseł Kamiński pyta o stosunek Polski do preferencji eksportowych, którymi Pakistan cieszy się ze strony Unii Europejskiej, Generalised Scheme Of Preference. Polska popiera to narzędzie współpracy Unii Europejskiej z partnerami – nazwijmy to umownie – z trzeciego świata. Jest to instrument prowadzący do zachęcenia tych krajów do reform, do przekształceń gospodarczych, ale także tego otoczenia normatywnego. Faktem jest, że deficyt Polski jest tutaj znaczny, jednakże chciałbym powiedzieć, że to jest sytuacja, która wynika po prostu ze struktury eksportu. Główne produkty eksportu pakistańskiego do Polski to są wyroby tekstylne sprzedawane w wielkich sieciach zachodnich na terenie Polski. Są to także produkty skórzane.

Są to pewne elementy o charakterze strukturowym, które jest trudno w krótkim terminie rozwiązać. Musimy zważyć pewne wartości, które wydają się konkurencyjne. Z jednej strony powinniśmy w jakiś sposób wpływać w dłuższym okresie i szerszym

horyzoncie na stabilność polityczną w tamtym regionie świata, pomagać tym krajom przekształcać się w stronę bycia, że tak powiem, coraz bardziej odpowiedzialnymi uczestnikami w życiu politycznym, a także poprawiać swoją sytuację, po to, żeby w przyszłości być bardziej otwartym na towary czy usługi z Unii Europejskiej.

Oczywiście drugą wartością jest bezpośrednia potrzeba zmniejszenia deficytu. To jest po prostu spojrzenie jak na długoterminową inwestycję. Trochę mi się przypomina także historia Polski z lat 90., kiedy też byliśmy tzw. krajem na dorobku i szukaliśmy jakichś możliwości, głównie inwestycji, przekształceń w zakresie know-how, technologii. Po jakimś czasie jednak wzmocniliśmy się i staliśmy się odbiorcą usług i towarów z innych krajów w większym zakresie, ponieważ poziom naszego dobrobytu wzrósł.

Tak bym to widział. Moim celem będzie działanie na rzecz minimalizacji deficytu. Odpowiem też od razu na pytanie pana posła Siekierskiego. Jak wspomniałem, jednym z obszarów współpracy handlowej będzie rynek spożywczy, także owoców. To nie są łatwe rynki, ale mamy pewne doświadczenia np. z rynku chińskiego. Myślę, że powoli, ale systematycznie możemy poprawiać sytuację naszych eksporterów.

Ważna jest współpraca z takimi instytucjami jak Krajowa Izba Gospodarcza. Prowadzone są regularnie seminaria, konferencje, teraz przy użyciu środków komunikacji. Ostatnie miało miejsce w grudniu. Tak że staramy się po prostu pozyskiwać informacje i przede wszystkim zachęcać, pokazywać możliwości. Będę chciał te działania kontynuować. One są na przecięciu instytucji zajmujących się promocją i reprezentacją interesów producentów, ale także instytucji rządowych z obu krajów.

Jeśli chodzi o Kaszmir, konflikt o Kaszmir jest tak stary jak istnienie dzisiejszego Pakistanu i dzisiejszych Indii. Jest to obszar, który spowodował trwający do dziś konflikt. Polska dyplomacja popiera działania społeczności międzynarodowej zorganizowane głównie w ramach ONZ. ONZ powołał w 1947 r. specjalną komisję do rozwiązywania tego konfliktu. Na miejscu są obserwatorzy tego konfliktu z ramienia ONZ. Oczywiście nie możemy wypowiadać się, kto w tym sporze ma rację. Możemy po prostu działać na rzecz stworzenia warunków, w których obie strony dojdą do jakiegoś wynegocjowanego porozumienia. Jest to bardzo trudny przedmiot sporu, ale mam nadzieję, że nie dojdzie do przekształcenia się tego problemu w gorący konflikt.

Zagadnienie broni jądrowej jest bardzo ciekawe, nie chciałbym tutaj państwa zanudzać. Mój osobisty pogląd jest taki: ponieważ oba kraje posiadają arsenał broni jądrowej, to jest to pewna gwarancja, że nie zostanie ona użyta. Jest to przeniesienie pewnego paradygmatu jako wzajemne zniszczenie ze stosunków strategicznych pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a Związkiem Sowieckim, przeniesienie tego paradygmatu na szczebel lokalny, ale powiedziałbym, że bardziej się wypowiadam jako *analytics expert*. Musimy wspólnie ze społecznością międzynarodową prowadzić działania zmierzające do tego, aby po prostu namawiać obie strony do obniżenia poziomu konfliktu, żeby szukały pragmatycznego porozumienia w tej spornej kwestii.

Pan przewodniczący Zalewski pyta, jak zmiany w Waszyngtonie odbiją się na polityce polskiej także w stosunku do Pakistanu. Może zajmę się Pakistanem, bo to jest przedmiotem dzisiejszego naszego spotkania. Stosunki pakistańsko-amerykańskie przypominają sinusoidy o bardzo wielkich amplitudach: z jednej strony były okresy bardzo bliskiego sojuszu, to były lata 50., 60., 70., także lata 80. w czasie wojny w Afganistanie, czy ostatnio w czasie kolejnej wojny w Afganistanie związanej ze zwalczaniem zagrożeń terrorystycznych po atakach na World Trade Center. Tym amplitudom ścisłego sojuszu towarzyszyły okresy głębokich spadków, w których Pakistan był obejmowany różnymi formami sankcji Stanów Zjednoczonych. Było to doświadczenie pełne dramatycznych zmian. Rola Pakistanu dla krajów takich jak Stany Zjednoczone wynikała głównie z jego relacji do tych właśnie konfliktów, które występowały w regionie, przykładowo w Afganistanie.

Zobaczymy, jak sytuacja będzie się rozwijać w kontekście stosunków w Chinami. Trudno mi powiedzieć, jaką politykę przyjmie administracja Bidena. Mam jednak wrażenie, że jest szansa na to, żeby także spojrzeć na Pakistan jako na samoistnego partnera i podmiot regionalny, nie tylko kontekście polityki wobec Afganistanu czy wobec Indii. Jest to oczywiście okazja do otwarcia nowego rozdziału. Myślę, że stosunki polsko-ame-

rykańskie mogą dużo zyskać na stabilizacji sytuacji w Pakistanie i unormowaniu instytucji demokratycznych i politycznych w tym kraju.

Pan poseł Siekierski pytał także o to, jakie interesy mają w Pakistanie poszczególne kraje. Szereg krajów europejskich prowadziło i prowadzi rozległe interesy w Pakistanie. Bardzo często były to interesy związane z eksportem broni. Przepraszam, kiedy mówię Unia Europejska, myślę także o Wielkiej Brytanii. To oczywiście były szczególne relacje, ale także z takimi krajami jak Francja, były bardzo bliskie.

Chciałbym zwrócić uwagę, że szereg krajów europejskich, Francja, Niemcy, ale także Unia Europejska, pracują nad swoją strategią w obszarze Indo-Pacyfiku. Starają się rozszerzyć katalog interesów, wyjść poza kwestie stricte handlowe i ująć takie kwestie jak odnawialne źródła energii. To będzie bardzo ważne dla Pakistanu i jest ważne także dla Unii Europejskiej. Chodzi o zmiany klimatyczne, o prawa człowieka jako bardzo ważny obszar. Generalnie należy potraktować ten region bardziej podmiotowo i wydaje mi się, że w tym kierunku także powinniśmy pójść.

W materiałach, które państwo posłowie otrzymaliście, jest istotna informacja, że według danych z lipca 2020 r. 1807 obywateli pakistańskich posiadało ważne dokumenty uprawniające do pobytu w Polsce. Polska wraz z poprawą sytuacji gospodarczej staje się coraz bardziej atrakcyjnym celem migracji, także z Pakistanu. Oczywiście my jako dyplomacja musimy zadbać o nasze ważne interesy, także te związane z bezpieczeństwem.

Chciałbym jednak powiedzieć, że głównym celem migracji pakistańskiej nie jest Europa, nie jest Polska, to są głównie kraje Zatoki Perskiej: Zjednoczone Emiraty Arabskie, Arabia Saudyjska. To jest długoterminowe tradycyjne źródło migracji. Jest to związane z tym, że jest to młode społeczeństwo, które szuka możliwości rozwoju, a dochody z pieniędzy przesyłanych przez migrantów do domu stanowią ważny element gospodarki narodowej. Ale to też nie jest coś wyjątkowego, prawda? Znamy to także z naszej historii. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję panu.

Nie ma uwag ze strony państwa posłów. W takim razie przed dalszą procedurą prosiłbym pana kandydata o chwilowe opuszczenie sali. Mediów w tej chwili chyba nie mamy. Przystąpimy za chwilę do głosowania.

Szanowna Komisjo, poddaję pod głosowanie kandydaturę pana Macieja Pisarskiego na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego Rzeczypospolitej Polskiej w Islamskiej Republice Pakistanu. Kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem kandydatury? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Zamykam głosowanie i proszę o wyświetlenie wyników. Głosowało 24 posłów: za było 22, przeciw nikt, wstrzymało się 2 posłów. Stwierdzam, że kandydatura pana Macieja Pisarskiego została pozytywnie zaopiniowana. Poproszę o zaproszenie pana ambasadora.

Informuję pana ambasadora, że Komisja pozytywnie zaopiniowała pańską kandydaturę. Gratuluję, życzę owocnej pracy ku służbie, ku chwale Rzeczypospolitej Polskiej.

Dziękuję bardzo, ten punkt zamykamy. Dziękuję panu ministrowi i osobom towarzyszącym.

Kandydat na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego RP w Islamskiej Republice Pakistanu Maciej Pisarski:

Bardzo dziękuję, panie marszałku. Dziękuję państwu.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy do realizacji punktu drugiego: rozpatrzenia projektu planu pracy Komisji na najbliższe półrocze. Marszałek Sejmu zgodnie z art. 158 ust. 1 pkt 1 regulaminu Sejmu zwróciła się do Komisji o uchwalenie planu pracy na okres od 1 stycznia do 31 lipca 2021 r. Otrzymali państwo projekt planu, który został zaakceptowany przez prezydium Komisji. Czy jakieś są propozycje?

Proszę bardzo, otwieram dyskusję. Wiem, że pan przewodniczący Paweł Kowal chciałby zabrać głos w tej sprawie. Proszę bardzo.

Poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Szanowni panie i panowie, szanowni państwo. Dostałem tę nową wersję. Wydawało mi się, że nie jest to kontrowersyjne, ale jeszcze raz powiem, na czym mi zależy.

Chodzi o punkt, który przenieśliśmy z poprzedniego roku, który jest wpisany chyba w maju, dotyczący roli samorządów w wymianie międzynarodowej. Zapisaliśmy go jako wystąpienie ministra, jako informację ministra. Zależałoby mi na zaproszeniu także przedstawicieli samorządu. Sprawa nie ma żadnego aspektu partyjno-politycznego. Chodzi o to, żebyśmy zaprosili samorządy, pokazali dobre praktyki. Możemy zorganizować konferencję w Warszawie.

Prosiłbym, żeby dopisać, iż robimy to w formie seminarium, że włączymy w to przedstawicieli samorządów. Mam też propozycję. Potem w trybie roboczym mogę się sam włączyć, zaangażować, żeby nie spadło to tylko na biuro i na kogoś innego. Zależy mi, żeby pokazać dobre praktyki, pokazać zasadę współpracy z MSZ, samorządom pokazać, jak mogą korzystać z zasobów i możliwości MSZ, ale także przedstawić aktywność niektórych samorządów, która szczególnie na poziomie wymiany regionalnej uzupełnia współpracę międzynarodową.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący. Mnie się wydaje, proszę państwa, że to jest słuszna uwaga, więc jeżeli nie będzie uwag ze strony Komisji, to może byśmy bez głosowania tę uwagę przyjęli.

Pan poseł Czesław Siekierski, proszę bardzo.

Poseł Czesław Siekierski (KP):

Wiem, że działa Komisja do Spraw Unii Europejskiej, ale myślę, że nie możemy pominąć obszaru spraw związanych z wieloletnimi ramami finansowymi czy z planem odbudowy, bo one stanowią istotny element relacji zagranicznych. Nie wiem, czy należy to umieścić jako oddzielny punkt, ale powinniśmy mieć to na uwadze, żebyśmy nie wypadli z tego obszaru jako Komisja Spraw Zagranicznych.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dobrze. Jakby pan chciał sprecyzować ten zapis?

Poseł Czesław Siekierski (KP):

Można wprowadzić to zagadnienie do któregoś punktu. Prezydium może rozważyć, jak to ująć. Chciałbym po prostu, żeby nam to nie uciekło z zakresu naszego działania.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Pan przewodniczący Zalewski chciał zabrać głos. Proszę bardzo.

Poseł Paweł Zalewski (KO):

Moglibyśmy odbyć wspólne posiedzenie z Komisją do Spraw Unii Europejskiej.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dobrze, proszę przypilnować, żeby również Komisja do Spraw Unii Europejskiej w planie pracy zawarła ten punkt. Rozumiem, że przyjmujemy tę propozycję.

Poseł Krystian Kamiński.

Poseł Krystian Kamiński (Konfederacja):

Generalnie uważam, że ten plan jest bardzo dobry, bardzo ambitny. Chcemy poruszyć dużo tematów. Mam tylko jedną prośbę. W lutym mamy informację ministra spraw zagranicznych na temat sytuacji na Białorusi. Czy można rozszerzyć ten temat o kwestie mniejszości polskiej na Białorusi? Jak wiemy, chociażby ta ustawa edukacyjna, która ma wejść, ograniczy działalność dwóch ostatnich szkół polskich na Białorusi. Uważam to za istotny temat wart poruszenia. Razem z Komisją Łączności z Polakami za Granicą można by wspólnie podyskutować na ten temat i zaprosić też do debaty przedstawicieli mniejszości polskiej na Białorusi, żeby mogli się wypowiadać, jak z ich perspektywy to wygląda. Uważam, że ich głos też byłby w tym kontekście ważny. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dobrze, tylko doprecyzujmy. Czy pan proponuje, żeby to było wspólne posiedzenie z Komisją Łączności z Polakami za Granicą, czy – powiedzmy – aby temat był ujęty w jakimś podpunkcie samodzielnego posiedzenia?

Poseł Krystian Kamiński (Konfederacja):

Nie nalegam. Możemy sami przeprowadzić posiedzenie, ale członkowie Komisji Łączności z Polakami za Granicą też się tym tematem zajmują. Jeśli wyrażą chęć ze swojej strony, to dobrze, ale jeśli nie będzie z ich strony chęci współpracy – nazwijmy to delikatnie – to możemy to sami zrobić. Nie nalegam.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Skonsultujemy z Komisją Łączności z Polakami za Granicą, w jakim zakresie byśmy mogli to zrobić. Ale rozumiem, że przyjmujemy propozycję.

Proszę bardzo, pan przewodniczący Zalewski.

Poseł Paweł Zalewski (KO):

Dziękuję, panie marszałku. Cenię pana ostrożność w tej sprawie, bo oczywiście kwestia polskiej mniejszości na Białorusi jest sprawą bardzo istotną z punktu widzenia naszych interesów narodowych. Istotne jest, w jaki sposób ona ma możliwość realizacji swoich – uzasadnionych przecież prawem międzynarodowym – praw. Nie łączyłbym jednak tych dwóch kwestii, nie patrzyłbym na relacje polsko-białoruskie czy też europejsko-białoruskie przez pryzmat polskiej mniejszości na Białorusi. To są rzeczy bardzo ściśle powiązane, ale, o ile jestem za tym, żeby tego tematu nie zgubić, to raczej proponowałbym, żeby kwestie Polaków na Białorusi wydzielić z tego zagadnienia i omawiać razem z Komisją Łączności z Polakami za Granicą.

Chodzi także o to, żeby nie tworzyć wrażenia po stronie białoruskiej, że patrzymy na relacje z Białorusią przez pryzmat polskiej mniejszości na Białorusi. To jest niuans, panie pośle, ale przyznam się, że ja bym raczej szedł w tę stronę całkowitego dowartościowania sytuacji Polaków na Białorusi i naszego zainteresowania się tą kwestią, która i tak w dyskusji o stosunkach polsko-białoruskich będzie podniesiona. Jeżeli określimy temat posiedzenia jako relacje polsko-białoruskie czy sytuacja na Białorusi i sytuacja polskiej mniejszości, to może powstać mylne wrażenie, że łączymy te kwestie.

Druga sprawa, panie przewodniczący. Dziękuję za umieszczenie mojej propozycji, ale jestem gotów przenieść dyskusję na temat dyplomacji publicznej, ze szczególnym uwzględnieniem roli organizacji pozarządowych, na następne półrocze, natomiast wprowadzić do planu pracy, w czerwcu albo w lipcu – chodzi o to, żeby tutaj uwzględnić datę 17 czerwca, to jest 30. rocznicę podpisania traktatu o dobrym sąsiedztwie i współpracy między Polską a Niemcami celem podsumowania stosunków polsko-niemieckich w tym okresie.

Program jest bardzo ambitny, panie marszałku. Prosiłbym, żebyśmy potraktowali tę propozycję dotyczącą relacji polsko-niemieckich jako priorytetową, natomiast dyskusja o roli organizacji pozarządowych w dyplomacji publicznej jest bardzo ważna, ale myślę, że możemy ją przenieść na drugie półrocze.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Może od tego ostatniego punktu zaczniemy. Co wynika z praktyki? Zmieścimy się, czy się nie zmieścimy?

Głos z sali:

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Tak zróbmy. W pierwszej kolejności omówimy 30. rocznicę podpisania traktatu z Niemcami.

Pan poseł Kamiński chciałby jeszcze zabrać głos w tym podpunkcie. Proszę bardzo.

Poseł Krystian Kamiński (Konfederacja):

Ad vocem. Rozumiem podejście posła Zalewskiego, aczkolwiek moim zdaniem jest całkowicie inaczej. Należy na stosunki polsko-białoruskie patrzeć przez pryzmat mniejszości

polskiej i jej interesów, bo jesteśmy to po prostu winni naszym rodakom. Mogę jednak przychylić się do propozycji pana posła.

Poseł Paweł Zalewski (KO):

Również patrzę na te stosunki przez ten pryzmat. To jest kwestia oczywista. Rzecz dotyczy wyłącznie niuansów.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Zaproponowałbym zatem, że porozumiemy się z Komisją Łącznością z Polakami za Granicą i zrobilibyśmy posiedzenie wspólne w tej sprawie, żeby zachować jakąś ostrożność, jeśli chodzi o niuanse.

Czy są jeszcze jakieś inne uwagi? Jeżeli nie, to w takim razie rozumiem, że mamy zaakceptowany plan pracy. Czy będziemy musieli głosować? Nie ma sprzeciwu, rozumiem, że możemy przyjąć, iż plan pracy Komisji na pierwsze półrocze został zaakceptowany.

Dziękuję bardzo. Czy w sprawach różnych są jakieś zgłoszenia?

Proszę bardzo, pan poseł Kamiński.

Poseł Krystian Kamiński (Konfederacja):

Mieliśmy jeszcze poruszyć temat stałych doradców Komisji. Nie wiem, czy jest to zaplanowane teraz.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dobrze, proszę państwa, w ramach prezydium byśmy omówili tę kwestię. Liczba doradców Komisji nie jest ściśle określona. Może być jeden lub więcej. Czekamy na propozycje i na poziomie prezydium omówimy tę kwestię, a następnie na jednym z najbliższych spotkań Komisji wrócimy do tej sprawy.

Dziękuję bardzo. Jeżeli nie ma więcej uwag, to dziękuję bardzo. Zamykam posiedzenie Komisji.